שער הפסוקים — פרשת קרח

סימן ט"ז:

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי:

הנה רז"ל נדחקו במלת ויקח, שלקח מקח רע לעצמו, ויובנו דבריהם במה שיתבאר עתה. דע, כי מרע"ה היה הטוב שבנפש הבל, כמבואר בפסוק ויקם מלך חדש על מצרים. וכל דור המדבר הם ענפיו של משה, בסוד העם אשר אנכי בקרבו וכו'. גם נתבאר בפסוק כי שבעתים יקם קין, איך הרע שברוחו של קין, נתגלגל בקרח:

ובזה תבין ענין קטטת קרח עם משה עתה מחדש. דע, כי נפש הבל, היתה כלולה מכמה נפשות, ומכמה ניצוצות, והיו מעורבות טוב ורע. ושאר הניצוצות הרעות שבה היו ש"ח ניצוצות, ומספר ניצוצות הטובות שבהבל, היו ל"ז ניצוצות בלבד, כמספר שמו של הבל, הנקרא על שם ניצוציו הטובים. אבל מרע"ה נתקן לגמרי, והיה כלו טוב, כמו שביארנו על פסוק ותרא אותו כי טוב הוא. והנה הב"ל וש"ח, הם בגימטריא משה, לרמוז, כי כל שמ"ה ניצוצות שבו, היו טובות. והנה אותם ש"ח ניצוצות רעות שבהבל, הם היו בחי' עיקריות נפש קרח, שהוא בגימטריא ש"ח, ואח"כ נתעברה בו ג"כ, בחי' הרע שברוחו של קין בבחי' עיבור לבד, ואז נאבד מן העולם, כי הוסיף רעה על רעתו:

וז"ס, ויקח קרח, ולא ביאר מה לקח, והוא לקוחו הרע של רוחו של קין, מצד הרע. וזה רמזו רו"ל בדבריהם, שלקח מקח רע לעצמו. והענין הוא, כי הנה בראותו שעתה נתעבר בו רוחו של קין מצד הרע, אמר הנה עד עתה הייתי מבחי' הרע של משה והבל והייתי משועבד לו. ועתה שיש בי רוחו של קין, איני משועבד לו, ורצה לצאת מתחת ידי רשותו:

ויקהלו על משה ועל אהרן וגו':

הנה דור המדבר שכבר מתו, היו כלם ענפים של משה, וראוי לו למלוך אז עליהם, ולהיותו רועה שלהם. אבל בניהם שהם עתה בדור הזה, שנשארו אחריהם, הם מבחי' דעת דרחל, הנקראת קהל ה' אותיות קל"ה, בסוד דעתן של נשים קלה, והם ע"ב ס"ג כנודע. ומשה הוא מן האחד לבד, שהוא ע"ב דאחורים דהוי"ה דמ"ה דאלפי"ן, והמליאים הם ק"ל, ושניהם יחד ע"ב ק"ל, הם בגימטריא רב. וז"ש, רב לכם, כלומר, אתם אין לכם, אלא ע"ב ק"ל, הנקרא ר"ב. אבל קהל ה', הם ע"ב ס"ג, א"כ מדוע תתנשאו על קהל ה'. והרי אלו הדור בתוכם ה', ולא אתה, ואינם כמו דור המדבר, שהיית אומר עליהם, העם אשר אנכי בקרבו, שהיית נשמת כולם, לאותם שיצאי ממצרים, אבל אלו שנולדו אח"כ בתוכם ה', ולא אתה, א"כ מדוע תתנשאו על קהל ה'. והשיב להם משה ואמר, שאינו כך, כי הר"ב הנזכר שהוא ע"ב ק"ל, הוא להם, ולא לו, וזהו רב לכם בני לוי:

ויפלו על פניהם וגו' הרוחות לכל בשר וגו':

ר"ת הב"ל, והכונה לומר, כי הנה כל אלו הרוחות שבדור הזה, הם ניצוצות הבל, וכלם יודעים שהם טפלים אלי. והנה אתה אל אלהי הרוחות ההם של הבל, למה תעניש להם, כי האיש אשר יחטא שהוא קרח, ע"י שלקח רוחו הרע של קין כנזכר, ולזה חוטא כנגדי, ועל כל העדה היודעים ומאמינים בי שאני רועה שלהם, תקצוף עליהם. ויאמר משה בזאת תדעון כי ה' שלחני:

יצרה, הנה רוב הדור הזה, כלם הם ענפים שלי, ואעפ"י שאתם קמים עלי, צר לי עליכם מאד על הרעה שבאה עליכם, ואינה מלבי ורצוני, אלא שאתם גורמים רעה זו עליכם בעל כרחו, כי לא מלבי: